

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/54/2020
Identifikačné číslo spisu:	1712216179
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:1712216179.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu prof. Ing. T. K., PhD., bývajúceho v V. L., K. XXX/X, zastúpeného advokátom JUDr. Ing. Richardom Vánekom, Advokátska kancelária RIVA so sídlom v Bratislave, Dobrovičova 4, proti žalovaným 1/ RNDr. N. C., CSc. a 2/ Mgr. C. C., obom bývajúcim v V. L., C. XXX/X, zastúpení Mgr. Martinom Guttmanom, MBA, advokátom so sídlom v Bratislave, Palisády 36, o zaplatenie 6 065,48 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 8C/315/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. júla 2019 sp. zn. 14Co/457/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 20. júna 2016 č. k. 8C/315/2013-216 zamietol žalobu a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ (ďalej spolu aj „žalovaní“) náhradu trov konania.

1.1. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že žalovaní sú bezpodielovými spoluvlastníkmi bližšie označenej nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza nad bytom žalobcu. Dňa 13. augusta 2012 žalovaní vytopili byt žalobcu v dôsledku čoho vznikla žalobcovi škoda vo výške 6065,48 €, ktorá bola vyčíslená v znaleckom posudku Ing. Miloslavom Ilavským, PhD.

1.2. Z vykonaného dokazovania prvostupňový súd nezistil, že by žalovaní ako vlastníci bytu niečo zanedbali. Byt nebol v zanedbanom stave, k vytopeniu došlo z dôvodu nepozornosti a neuzatvorenia vodovodného kohútika nájomcom E. K., ktorý svoju zodpovednosť uznal. Na strane žalovaných teda chýbal podľa súdu prvej inštancie predpoklad zodpovednosti za vzniknutú škodu a to protiprávny úkon - porušenie právnej povinnosti, ako i zavinenie. V zmysle § 420 ods. 3 OZ sa žalovaní zbavili tejto povinnosti, nakoľko preukázali, že škodu nezavinili.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 30. júla 2019

sp. zn. 14Co/457/2016 napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny; rozhodol tiež o trovách odvolacieho konania. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie a jeho právnym posúdením.

2.1. Odvolací súd ďalej uviedol, že žalovaní byt žalobcu nevytopili v dôvodu, že predmetný byt v tom čase prenajímali nájomníkom E. K. a L. L.. Nájomník p. K. uznal svoju zodpovednosť za spôsobenú škodu, a požadovanú čiastku za poistné, ktorá bola žalobcovi vyplatená z poistenej zmluvy vo výške 6.028,25 € aj uhradil, a tým bola poistná udalosť uzavretá. V konaní žalobca nepreukázal, že by žalovaní ako vlastníci bytu zanedbali svoje povinnosti za svoje náklady byt a nebytový priestor v dome udržiavať v stave spôsobilom na riadne užívanie, čo znamená najmä v čas zabezpečovať jeho údržbu a opravy. Neobstála taktiež odvolacia námietka žalobcu, pokiaľ v odvolaní navrhuje doplniť dokazovanie výsluchmi nového vlastníka bytu p. Y., svedka O. C., B. Z., ktorí sú obyvateľmi domu. Z procesného hľadiska ide o dôkazy, ktoré do rozhodnutia súdu prvej inštancie žalobca v provoinštančnom konaní nepredložil. Nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany na ktoré žalobca poukázal v odvolacom konaní nespĺňajú zákonnú podmienku ust. § 366 písm. d), t. j. že ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

2.2. Ďalšie odvolacie dôvody žalobcu o tom, že žalovaný mal tajiť identitu všetkých svojich nájomníkov v priebehu 8-mich rokov tým, že ich nenahlasoval členom spoločenstva vlastníkov v dome, príp. že chýba podpis dohody o prenájme medzi žalovanými a p. K., tieto odvolacie dôvody neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, zavrel odvolací súd.

3. Rozsudok odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním. V dovolaní uviedol, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). V podstatnom zopakoval svoju predsúdnú argumentáciu z ktorej vyvodzoval zodpovednosť žalovaných (a nie nájomcov, pozn.) za jemu spôsobenú škodu. V nesúhlase s rozhodnutiami nižších súdov prezentoval z jeho uhlu pohľadu skutkový stav a právne hodnotenie veci. Kritizoval skutočnosť, že odvolací súd nepripustil vykonanie ďalších dôkazov. Poukázal na nemožnosť ich predloženia v konaní pred prvostupňovým súdom. V ďalšom poukázal na traumy, ktorú pociťuje nielen zo zničenia jeho bytu, ale tiež zo sedemročného prejednávania tohto sporu pred súdmi a na rozpor s dobrými mravmi.

4. Žalovaní vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že ho považujú za nedôvodné a navrhli ho zamietnuť resp. odmietnuť a priznať im náhradu dovolacích trov. Výslovili presvedčenie o tom, že konajúce súdy rozhodli vo veci zákonne a správne. Žalobca nielen v odvolacom konaní, ale aj v dovolacom konaní predkladá ďalšie dôkazy, čo je procesne neprípustné. Uvedené dôkazy mohol uplatniť ešte v priebehu prvostupňového konania. Vzhľadom k tomu, že žalovaní neboli v spore pasívne legitimovaní, keďže aj nájomca p. K. uznal svoju zodpovednosť, nebolo potrebné skúmať ani výšku požadovanej škody. Rovnako tak nezodpovedá realite tvrdenie žalobcu, že prvostupňový súd nepredvolal súdneho znalca, keďže súd tak učinil, ale znalec sa s ospravedlnením na pojednávanie nedostavil.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že dovolanie je treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Aj po zmene právnej úpravy dovolacieho konania, ktorú priniesol Civilný sporový poriadok treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov osobitné postavenie. Dovolanie ani podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (pozri napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012).

7. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je

proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

8. Dovolateľ vyvodil prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, keď namietal nižšími súdmi nesprávne zistený skutkový stav, ako aj proces dokazovania a jeho hodnotenie (bod 3).

9. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9.1. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

10. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Nesprávnym procesným postupom v zmysle § 420 písm. f/ CSP sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017, 5Cdo/112/2018, 7Cdo/202/2017, 8Cdo/85/2018). Pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu; je ním len samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1Cdo/228/2017, 2Cdo/220/2017, 3Cdo/110/2017, 4Cdo/128/2017, 5Cdo/45/2018, 7Cdo/35/2018, 8Cdo/56/2017, 1VCdo/2/2017). Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní, nie je ním ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1Cdo/18/2018, 2Cdo/39/2018, 3Cdo/173/2017, 7Cdo/150/2017, 8Cdo/49/2017). Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) považuje tieto závery najvyššieho súdu za ústavne udržateľné (I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018).

13. Najvyšší súd predovšetkým uvádza, že v posudzovanom prípade je dostatočne zrejmé, čoho a z

akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd, aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; vysvetlil tiež dôvody, so zreteľom na ktoré považoval za nedôvodné odvolacie námietky žalobcu, ktorými sa podľa neho nepodarilo spochybniť podstatu dôvodu zamietnutia žaloby. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozsudkom súdu prvej inštancie, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda v danom prípade odvolací súd procesne nekonal spôsobom zmätočným, ktorý by mal za následok vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

13.1. K ďalším návrhom žalobcu obsiahnutým v odvolaní odvolací súd uviedol, že s poukazom na ustanovenie §366 CSP, prostriedky procesného útoku, alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť iba vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok (písm. a/), vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu (písm. b/), má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (písm. c/) alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (písm. d/). Dodal, že nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany na ktoré žalobca poukázal v odvolacom konaní nespĺňajú zákonnú podmienku ust. § 366 písm. d/, t.j. že ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Uvedený názor odvolacieho súdu nemožno podľa dovolacieho súdu považovať za svojvoľný a celkom zjavne neodôvodnený.

14. K dovolacej argumentácii žalobcu ohľadne namietaného dokazovania dovolací súd uvádza, že i keď právna úprava ukladá stranám konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie toho, či sa vyhovie návrhu a vykonanie dokazovania a ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu. Najvyšší súd to vyjadril už v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a v rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 37/1993, v ktorom vysvetlil, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu zmätočnosti znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania. V rozhodnutí, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 125/1999, najvyšší súd vysvetlil, že ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, nemožno to považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Nová právna úprava na samej podstate týchto skorších právnych záverov najvyššieho súdu nič nezmenila. Z napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu zreteľne vyplýva, že sa s námietkami žalobcu zaoberal.

15. Vo vyššie naznačených súvislostiach možno uzavrieť, že ak žalobca vytýkal odvolaciemu súdu nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, potom nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (napr. II. ÚS 465/2017).

16. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

17. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c/ CSP.

18. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku žalovaných na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§

451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.